

8.3.2011

STÖDVILLKOR FÖR KOMPENSATIONSBIDRAG (LFA) ÅR 2011 (för avtal som ingås år 2011)

1. ALLMÄNNA STÖDVILLKOR

1.1 Avtal

Kompensationsbidrag kan beviljas till en jordbrukare som i ett avtal förbinder sig att bedriva jordbruk på sin gårdsbruksenhet i fem år efter den första utbetalningen av stödet. Villkoren för erhållande av stödet ska uppfyllas redan från den 1 maj 2011.

Stödbeloppet, avtalsperiodens längd och avtalsvillkoren kan ändras under avtalsperioden till att vara förenliga med Europeiska gemenskapens lagstiftning som gäller programperioden 2014-2020.

1.2 Jordbrukare

Kompensationsbidrag kan beviljas till jordbrukare. Med jordbrukare avses en fysisk eller juridisk person som aktivt i förvärvssyfte bedriver jordbruk i landskapet. Jordbrukaren ska besitta en gårdsbruksenhet i landskapet och ha sin hemkommun och stadigvarande bostad i landskapet.

En jordbrukare anses på sin gårdsbruksenhet bedriva jordbruk, om denne avser att producera jordbruksprodukter till försäljning eller för att på sin gårdsbruksenhet producera tjänster för försäljning. Jordbrukaren ska på begäran kunna visa att gårdsbruksenheten

- 1) har beskattningsbara inkomster,
- 2) i beskattningen ger avdragbara utgifter eller
- 3) att det på gårdsbruksenheten nyligen eller efter senast fastställd beskattning har gjorts sådana investeringar, eller har vidtagits andra sådana åtgärder, som visar att sökanden vid ansökningstidpunkten bedriver jordbruk i förvärvssyfte.

1.3 Jordbrukarens ålder

För att kunna ingå ett sådant avtal som är en förutsättning för erhållande av kompensationsbidraget måste jordbrukaren eller hans eller hennes make den 31 december 2010 vara minst 18 år gammal men inte äldre än 65 år.

En person som inte har fyllt 18 år kan erhålla stödet endast om denne har ingått äktenskap eller om han idkar gårdsbruk i egenskap av samägare tillsammans med sina föräldrar eller någondera av dem eller om det finns andra särskilda skäl att bevilja kompensationsbidrag.

Om jordbruk bedrivs av flera jordbrukare eller i form av en sammanslutning, förutsätts för beviljande av stöd att minst en jordbrukare, en medlem i sammanslutningen, en delägare eller en bolagsman uppfyller ålderskravet.

Ålderskravet gäller inte offentligttsliga samfund, föreningar, stiftelser eller skollägenheter.

Avtalet förfaller inte på grund av att jordbrukaren som ingått avtalet eller dennas/dennas maka/make fyller 65 år. Jordbrukaren kan således erhålla stödet till slutet av avtalsperioden förutsatt att de övriga villkoren uppfylls.

1.4 Minimiareal

Jordbrukaren ska under hela avtalsperioden ha i sin besittning minst 3 hektar åkermark.

För erhållande av stöd för naturbeten måste jordbrukaren utöver 3 hektar åkermark hålla ett tillräckligt antal betande djur på minst 2 hektar stödberättigad naturbetesmark.

Jordbrukare som inte har åkermark måste hålla ett tillräckligt antal betande husdjur på minst 5 hektar stödberättigad naturbetesmark.

Sådana skiften som under ett avtalsår på grund av växtföljden besitts av en annan jordbrukare som har ingått ett avtal kan räknas in i minimiarealen för den jordbrukare som huvudsakligen besitter skiftet. Stödet beviljas dock till den som odlar skiftet.

Om villkoren beträffande minimiarealen inte längre uppfylls anses jordbrukaren frånträda avtalet vilket kan leda till att stöd som utbetalts under avtalsperioden återkrävs.

1.5 Stödberättigad åkerareal

Stöd kan beviljas för

- 1) åker som odlas med åker- eller trädgårdsgrödor och från vilken skörden har bärgats,
- 2) åker som sköts enligt punkt 1.6 och för icke odlad åker som sköts som avses i punkt 1.7 samt för
- 3) grönsaker som odlas i växthus vilket inte uppfyller kraven för växthusstöd.

Det minsta antal plantor som ska finnas per hektar är följande:

växter	minsta antal plantor per hektar
1) jordgubbar, åkerbär och allåkerbär	15 000
2) vinbär och krusbär	2 200
3) hallon	2 800
4) häggmispel och hagtorn	800
5) buskblåbär	2 250
6) fruktträd	400

Det minsta antal plantor under den första odlings säsongen kan i fråga om jordgubbar, åkerbär eller allåkerbär vara färre än 15 000, om de odlas utan att raderna är täckta med plast, så att revor kan rota sig bredvid moderplantan. Antalet plantor får dock inte vara mindre än 11 000 plantor per hektar.

Ett stödberättigat bas- och jordbruksskifte ska vara minst 0,05 hektar stort.

Stöd betalas inte för trädgårdsland, för tillfälligt icke odlat område eller för områden som ingår i ett avtal om miljöstödet specialstöd för skötsel av mångfunktionell våtmark.

1.6 Åker som sköts

Stöd kan beviljas för åker som sköts enligt följande.

1) Gröngödslingsvallar:

Stöd kan beviljas för gröngödslingsvallar som avser högst 50 procent av en gårdsbrukshets åkerareal. Gröngödslingsvallen ska ingå i en normal växtföljd på gårdsbruksheten, men får inte placeras före eller efter vall eller icke odlad åker som sköts. Samma område kan uppges som gröngödslingsareal under högst två år i följd. Jordbrukaren ska på begäran kunna påvisa växtföljden på skiften som uppges som gröngödslingsvall. Gröngödslingsvallarnas skörd får lämnas obärgad på hösten och

förfruktseffekten utnyttjas som gödselmedel för odlingsväxten följande år. En gröngödslingsvalls skörd kan dock bärgas.

2) Dragväxter för bin:

Stöd kan beviljas för växter som lämpar sig som dragväxter för bin. Exempel på sådana växter kan vara honungsfacelia eller röcklöver. Odlaren ska på begäran kunna påvisa att växterna används för honungsproduktion.

3) Åker som på grund av skördeskada inte har skördats:

Stöd kan beviljas för åker som på grund av skördeskada inte har skördats, om åkern har skötts i enlighet med tvärvillkoren. Skördeskadan ska omedelbart anmälas skriftligt till landskapsregeringen. I anmälan ska anges orsaken till skördeskadan och dess omfattning specificeras.

4) Åker med övervintringsskador:

Om övervintringsskador förekommer på ett jordbruksskifte kan stöd beviljas om åkern har skötts i enlighet med tvärvillkoren, samt om det på den största delen av skiftet finns en växtlighet som kan producera en skörde- och marknadsluglig skörd. Om det på grund av en övervintringsskada inte är möjligt att på största delen av skiftet producera en skörde- och marknadsluglig skörd kan stöd inte beviljas om skiftet inte sås om på våren.

5) Åker med fleråriga trädgårdsväxter som inte är mogna för skörd:

För ett område som odlas med fleråriga trädgårdsväxter kan stöd beviljas innan växten är mogen för skörd. Om planteringen av fleråriga trädgårdsväxter har gjorts senast den 30 juni kan stöd även beviljas under planteringsåret. För fleråriga trädgårdsväxter som inte gror eller bildar ett ovanjordiskt växtbestånd under sättningsåret beviljas stöd första gången då växtbeståndet har uppkommit på markytan.

6) Skyddsremсор och -zoner:

Stöd kan beviljas för skyddsremсор som måste lämnas enligt villkoren för jordbrukets miljöstöd och för skyddszoner som ingår i ett specialstödsavtal om skyddszoner. Stödet beviljas även för skyddsremсор som bildar ett eget jordbruksskifte.

7) Vändtegar:

Stöd kan beviljas för sådana osådda vändtegar som kan räknas med i jordbruksskiftets areal. Stöd kan även beviljas för sådana vändtegar som måste bilda ett eget jordbruksskifte, om den är bevuxen med vall som slås eller som sköts exempelvis med betande djur.

Stöd betalas inte för trädgårdsland, tillfälligt icke odlat område eller för icke odlat område.

1.7 Icke odlad åker som sköts

Kompensationsbidrag kan beviljas för icke odlad åker som sköts i enlighet med tvärvillkoren.

Den åkerareal som sammanlagt har uppgivits på nämnda sätt får uppgå till högst 50 procent av gårdsbruksenhetens totala åkerareal. Arealen kan dock inte vara större än den areal som odlas med åker- eller trädgårdsgrödor eller som sköts enligt punkt 1.6.

1.8 Tvärvillkor

Jordbrukare som erhåller kompensationsbidrag ska iaktta tvärvillkorens krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden samt de föreskrivna verksamhetskraven.

2. NATURBETEN

2.1 Stödberättigad naturbetesareal

Kompensationsbidrag beviljas på basen av antalet betande husdjur. Minsta antal djur som berättigar till stöd för 1,00 hektar är:

Djurslag	Antal djur per hektar
vuxna nötkreatur	0,5
ungnöt under åtta månader	0,8
får (även avvanda lamm)	5,0
häst	0,5
ponny	1,0

Det stödberättigade området ska under hela avtalsperioden årligen betas med ett tillräckligt betetryck under en så stor del av betesperioden att igenväxning av området inte sker. Handelsgödsel eller bekämpningsmedel får inte användas. Området får inte bearbetas.

Ett stödberättigat bas- och jordbruksskifte ska vara minst 0,05 hektar stort. Ett jordbruksskifte får omfatta endast sådan mark som berättigar till stöd. Området ska kunna ritas in på en karta.

2.2 Områden som inte berättigar till stöd

Kompensationsbidrag för naturbeten betalas inte för tomtmark eller skogsbruksmark.

Med skogsbruksmark avses i detta sammanhang följande:

- 1) Områden som före den 1 januari 2000 i huvudsak använts för bedrivande av sådant skogsbruk som avses i landskapslagen (1998:83) om skogsvård.
- 2) Ytor där skogsförnyelse i enlighet med landskapslagen om skogsvård påbörjats före den 1 januari 2000. Med påbörjad skogsförnyelse avses avverkning i fröträds- eller skärmställning eller plantering efter kalavverkning.
- 3) Områden som i sin helhet består av trädbevuxen mark och där det dominerande trädslaget är tall eller gran och vars virkesförråd överskrider 70 kubikmeter per hektar.
- 4) Områden som i sin helhet består av plantbestånd eller ungskog vars plantantal per stamantal kan anses bilda ett godtagbart plantbestånd enligt 5 § landskapsförordningen (1998:86) om skogsvård.
- 5) Lövskog vars virkesförråd överskrider 100 kubikmeter per hektar; hamlade äldre björkar och askar samt ek medräknas inte.

Kompensationsbidrag beviljas inte heller för områden som ingår i ett avtal om återskapande av naturbetesmark som avses i landskapsförordningen (2000:17) om jordbrukets miljöstöd och kompensationsbidrag eller som beviljas stöd för icke produktiva investeringar för återskapande av naturbetesmark eller för återskapande av löväng.

3. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR KOMPENSATIONS BIDRAG

3.1 Överföring av avtal

Om ägande- eller besittningsrätten till gårdsbruksenheten överläts under avtalsperioden kan avtalet på ansökan överföras på gårdsbruksenhetens nya ägare eller nyttjanderättsinnehavare för återstoden av avtalsperioden förutsatt att den som ingått avtalet slutar bedriva jordbruk i förvärvssyfte. En jordbrukare som överlåter sitt avtal kan hålla kvar högst 0,50 hektar av åkermarken för husbehovsodling. Ett avtal kan överföras även till någon efter att gårdsbruksenheten delats vid arvskifte, avvittring eller upplösning av sammanslutning får delar av en gårdsbruksenhet i sin besittning.

Ansökan om överföring av ett avtal ska lämnas till landskapsregeringen inom tio arbetsdagar efter att ägande- eller nyttjanderätt till en gårdsbruksenhet

har överförts. Den nya ägaren eller nyttjanderättsinnehavaren ska förbinda sig att uppfylla avtalsvillkoren under resten av avtalsperioden.

3.2 Byte av jordbruksskiften under avtalsperioden

Landskapsregeringen kan godkänna att två jordbrukare som omfattas av likadana avtal byter skiften med varandra under avtalsperioden om bytet är nödvändigt för en sund växtföljd eller andra motsvarande orsaker.

Se även punkt 1.4.

3.3 Jordbrukarens möjlighet att frånträda ett avtal

En jordbrukare som har ingått ett avtal som avses i punkt 1.1 har rätt att frånträda avtalet före avtalsperiodens slut, från och med början av den månad jordbrukaren uppger. En jordbrukare som vill frånträda sitt avtal ska lämna en skriftlig anmälan om detta till landskapsregeringen minst tio arbetsdagar före den dag som jordbrukaren avser att frånträda avtalet.

Om en jordbrukare utan en sådan grund som enligt punkt 3.10 anses som force majeure inte lämnar in en årlig ansökan om utbetalning av stödet som avses i punkt 4.1. anses jordbrukaren frånträda sitt avtal.

Om en jordbrukare frånträder ett avtal under avtalsperioden ska det stödbelopp som har utbetalts återbetalas. Om en jordbrukare frånträder avtalet av orsaker som enligt punkt 3.10 anses som force majeure kan landskapsregeringen besluta att de utbetalda stödbeloppen inte ska utbetalas. Landskapsregeringen kan även besluta att de utbetalda stödbeloppen inte ska återbetalas om en jordbrukare efter utgången av det tredje avtalsåret frånträder sitt avtal efter att ha uppfyllt en betydande del av det berörda åtagandet och jordbrukaren slutgiltigt upphör med jordbruksverksamhet samt att det inte är möjligt för en efterträdare att överta åtagandet. Jordbrukaren kan i detta fall fortsätta bruka högst 0,50 hektar för husbehovsodling.

Avtalet kan frånträdas utan att de utbetalda stödbeloppen återkrävs om tvärvillkoren eller minimikraven för användning av gödselmedel och bekämpningsmedel ändras.

3.4 Landskapsregeringens möjlighet att upphäva ett avtal

Landskapsregeringen kan häva ett avtal om en jordbrukare har undanhållit omständigheter som inverkat väsentligt på ingående av avtalet, har lämnat felaktiga uppgifter på någon väsentlig punkt, eller om villkoren för stöden inte har iakttagits.

En jordbrukare ska delges landskapsregeringens avsikt att upphäva avtalet minst tio arbetsdagar före den dag som landskapsregeringen avser att häva avtalet.

Om landskapsregeringen häver avtalet ska stödet återbetalas i enlighet med bestämmelserna därom i finansieringslagen.

3.5 Anmälningsskyldighet

En stödmottagare eller dennes rättsinnehavare ska utan dröjsmål och senast inom tio arbetsdagar underrätta landskapsregeringen om sådana förändringar i förhållandena som gäller stödmottagaren, avtalet, gårdsbruksenheten, husdjursproduktionen, produktionsdjuren eller den understödda verksamheten vilka kan påverka stödbeloppet eller medföra att stödet ska återkrävas eller dras in.

3.6 Förvaring av handlingar

En stödmottagare ska förvara handlingar, anteckningar och intyg som gäller villkoren för stöd i minst tre år efter det att avtalsperioden upphörde.

3.7 Kringgående av stödvillkoren

Stöd beviljas inte om sökanden har vidtagit sådana åtgärder för ändring av besittning av den stödberättigande markarealen eller motsvarande vars uppenbara avsikt är att på ett konstgjort sätt uppfylla de allmänna villkoren för stödets beviljande, eller att annars på ett konstgjort sätt undvika att iaktta förutsättningarna för stödets beviljande.

3.8 Karenstid

Om jordbrukaren mitt under avtalsperioden har frånträtt ett avtal kan ett nytt avtal ingås tidigast när det har gått två år sedan avtalet upphörde att gälla.

3.9 Brot mot den gemensamma jordbrukspolitiken

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet

- 1) försummar sin plikt att bistå vid kontroll eller att ge sådana upplysningar som kontrollen förutsätter,
- 2) försummar att lämna uppgifter eller lämnar oriktiga uppgifter eller som
- 3) på annat sätt bryter mot bestämmelser om den gemensamma jordbrukspolitiken,

ska för brott mot den gemensamma jordbrukspolitiken dömas till böter.

3.10 Force majeure och andra därmed jämförbara omständigheter

Med force majeure avses främst följande situationer:

- 1) Jordbrukaren har avlidit, konstateras ha en allvarlig sjukdom eller annars konstateras ha en långvarig arbetsförmåga.
- 2) Jordbrukaren börjar erhålla full arbetslöshetspension, deltidspension eller förtida ålderspension och slutar därmed att bedriva jordbruk.
- 3) Gårdsbruksenhets åkermark minskar av orsaker som jordbrukaren inte kan påverka och som inte kunde förutses när avtalet ingicks.
- 4) Gårdsbruksenhets mark drabbas allvarligt av en naturkatastrof.
- 5) Gårdsbruksenhets byggnader för husdjursproduktion förstörs oavsiktligt.
- 6) Gårdsbruksenhets husdjur drabbas av en epizoisisk sjukdom.

4. STÖDBELOPP OCH UTBETALNING AV STÖDET

4.1 Årlig ansökan om stöd

Jordbrukaren ska årligen tillstå landskapsregeringen en ansökan om stödet på landskapsregeringens blanketter och tillställas landskapsregeringen senast vid den tidpunkt och på det sätt som landskapsregeringen årligen fastställer.

Om ansökan inlämnas efter den sista ansökningsdagen tillämpas artikel 23 i kommissionens förordning (EG) nr 1122/2009¹

¹ Kommissionens förordning (EG) nr 1122/2009 av den 30 november 2009 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 73/2009 vad gäller tvärvillkor, modulering och det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom det system för direktstöd till jordbrukare som införs genom den

och det stödbelopp som ansökan gäller och som skulle ha beviljats om ansökan lämnats i rätt tid, reduceras med 1 % per arbetsdag. Om förseningen uppgår till mer än 25 kalenderdagar beviljas inget stöd. Försenas ansökan på grund av fall av force majeure minskas inte stödet förutom om ansökan försenas med över 25 kalenderdagar.

Om jordbrukaren utan en sådan grund som enligt punkt 3.10 anses som force majeure inte lämnar in en årlig ansökan om utbetalning av stödet anses jordbrukaren fråntråda sitt avtal och det stödbelopp som har utbetalts under avtalsperioden återkrävas.

Om ingen årlig ansökan om stöd lämnas in av orsaker som enligt punkt 3.10 anses som force majeure förblir avtalet i kraft.

4.2 Stödbelopp

Till jordbrukare som uppfyller stödvillkoren betalas årligen 200 euro per hektar för den stödberättigade åkerarealen som avses i punkt 1.5.

För den stödberättigade naturbetesarealen som avses i punkt 2.1 betalas årligen 100 euro per hektar upp till 50 hektar, därefter betalas årligen 50 euro per hektar.

4.3 Utbetalning

Stödet beviljas på basen av de uppgifter som jordbrukaren uppger i den årliga ansökan om stöd. Om gården uttagits till kontroll beviljas stödet även med beaktande av kontrollresultatet.

För utbetalning av stödet förutsätts att det belopp som utbetalas för stödåret är minst 100 euro.

4.4 Återkrav

Bestämmelser om återkrav finns i landskapslagen (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti, samt i artikel 80 i kommissionens förordning (EG) nr 1122/2009.

Återkravet får verkställas i den ordning som gäller för indrivning av skatter i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (FFS 367/1961). Återkrav kan även verkställas genom att vid utbetalning av senare beviljat stöd avdras ett belopp som ska återkrävas, om det stöd som ska återkrävas utbetalats för en åtgärd inom samma stödordning eller inom samma projekt.

förordningen och om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 när det gäller tvärvillkoren för stöd inom vinsektorn

Om återkravet understiger 3 euro ger det ingen anledning till åtgärd. Om återkravet uppgår till 3 euro eller högst till 100 euro per stödmottagare och bidragsperiod samt per stödansökan kan landskapsregeringen besluta att en utbetalning inte ska återkrävas.

Landskapsregeringen kan bestämma att den som ska återbetala stödbelopp ska betala en årlig ränta på det återkrävda beloppet enligt 3 § räntelagen (FFS 633/1982). Vid dröjsmål med återbetalning kan landskapsregeringen besluta att dröjsmålsränta ska betalas enligt 4 § räntelagen.

Ingen ränta uppbärs på belopp som återkrävs till följd av att landskapsregeringen har gjort en felaktig utbetalning, om inte omständigheterna är sådana att det är rimligt att anta att stödmottagaren har upptäckt felet.

5. ÖVERVAKNING OCH PÅFÖLJDER

Landskapsregeringen har rätt att utföra inspektioner hos stödmottagaren för att utreda förutsättningarna för att bevilja och utbetala stöd, samt för att se om villkoren för att bevilja och betala stöd har iakttagits.

Stödmottagaren vid sådan inspektion är skyldig att bistå landskapets tjänsteman samt att utan rätt till ersättning på tjänstemannens begäran framlägga alla behövliga räkenskapshandlingar och andra behövliga handlingar. Med handlingar avses också sådana behövliga uppgifter som har framställts eller lagrats med hjälp av automatisk databehandling eller på motsvarande sätt. I den omfattning som tillsynsuppgiften förutsätter kan en inspektion avse stödmottagarens husdjursbyggnader, odlingar, produktions- och förädlingsanläggningar, lager samt försäljnings- och marknadsföringsutrymmen.

En inspektion kan i den omfattning som tillsynsuppdraget kräver gälla byggnader, lokaler, omständigheter, informationssystem och handlingar som är betydelsefulla med hänsyn till den åtgärd som stöds och användningen av stödet. Inspektion får dock inte utföras i lokaler och utrymmen som till skydd för privatlivet omfattas av hemfrid.

Bestämmelserna om inspektion avser även

- 1) inspektörer som för ändamålet är utsedda av en EU-institution,
- 2) attesterande organ, som avses i 5 § Republikens presidents förordning

(2006:110) om skötseln av de uppgifter i landskapet Åland som hör till det utbetalande organet för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt

- 3) oavhängiga revisionsamfund som utför inspektioner i enlighet med landskapsregeringens beslut.

Om det vid övervakningen konstateras att jordbrukaren inte har iakttagit stödvillkoren eller att det förekommer fel i de arealer som uppgetts i ansökan kan det stöd som betalas minskas på det sätt som bestäms särskilt.

6. LAGRUM SOM TILLÄMPAS

Följande lagrum tillämpas:

- Rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
- Kommissionens förordning (EG) nr 1974/2006 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
- Kommissionens förordning (EU) nr 65/2011 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1698/2005 i fråga om kontroller och tvärvillkor i samband med stöd för landsbygdsutveckling
- Kommissionens förordning (EG) nr 1122/2009 av den 30 november 2009 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 73/2009 vad gäller tvärvillkor, modulering och det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom det system för direktstöd till jordbrukare som införs genom den förordningen och om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 när det gäller tvärvillkoren för stöd inom vinsektorn
- Landskapslag (2007:63) om finansiering av landsbygdsnäringar
- Landskapslagen (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti
- Landskapsregeringens beslut (2009:10) om stöd för att förbättra miljön och landsbygden